

Pređraga moja braćo kmeti, tako će nam se činiti dok god nebudemo se složili, pa birali ljude za podesarija ih reprezentancu, kojim leži na srcu blagostanje svih u obće i koji će ju znati i hotjeti svakom bradašu priseknuti. Tako će se nam goditi dok god nebudemo ni slali u Poreč ljude, koji će znati ne same pomajiro slušati, što drugi govore, kô što čine nemi, nego će znati također razborno govoriti, pa razlog pitati nesamo za stipendije, ma i za mnogo druge važne stvari, kojima se nam siromašnim kmetom nanaša krivicah bez broja. Nemajmo se družiti s pridošli tuđjini, kojim je na srcu nas guliti, huliti, robiti, derati, već mi družimo se s našimi poštenjaci, koji u istinu ljube svoj jezik i svoj narod, kojim leži na srcu razborno, mudrost, iskrenost i naša sreća. Pa kad bude vrijeme izborah, čuvajmo se k... lah i š... kah, a izbirajmo naše ljude, koji će činiti svaki korak, prozboriti svaku riječ nam u korist, a Bogu na čast. Ljubimo svoj jezik, ljubimo svoj narod, a koji s nami ne drži, čuvajmo se ga, jer je izdajica. Samo budimo složni, drugičije će nas sinovi, kad budemo u hladnom grobu počivali, proklinjati. Od česa da nas Bog očuva.

iz Dubašnica na otoku Krku 8. Nov. 1877.

Dne 4. tek. Novembra prestavi se nakon dugovitog bolovanja u vječni život velečastni otac Josip Benedikt Turčić u Mostiru sv. Marije Madalene na Dubašnici.

Nemila smrt pokosivši nam ovi dragocijenjeni život, savi u groznu tugu i žalost ove naše pučanstvo i sve one, koji su poznavali vrline pokojnikove, ter njegova smrt zadala je teški udarac ne samo redovskoj Državi, na koju spadaše, već čitavoj našoj domovini i Otoku.

Otac Turčić rodio se jo u četrnajstom lietu ovog vieka u selašcu Zidarić u Plovajući Dubašljanskoj od ruke težačke; on pokazao jur iz mladih svojih lietah liepih umnih i duševnih sposobnostih, prionu uz redovsko stanje trećeg reda sv. Frane u rečenom domovinskom Mostiru. Izučio gimnazijalno nauke u Zadru, a bogoslovne najprije u Paduri, pak u Beču. Neprestana marljivost ter vrsnoća u naučih bi mu svedjor praćena odličnim uspjehom i napredkom, a napokon okrunjena slavnom lovorikom Doktorstva mudroznanja na Paduanskom Sveučilištu.

Nadovršiv toli slavno svoje nauke, polag svojeg redovskog znanja i barnosti, posveti se čielom svojom snagom na uhar svomu milomu Mostiru i redovskoj Državi. U više godinah što je upravljao Mostirom, očitova izmed ostalih vrlinah riedku viedstiu u gospodarstvu i poljodjelstvu, te na to doveđe stanje Manastirsko, da ga je punim pravom smatrati uzorom gospodarskog upravljanja na našem Otoku; a srećni naši kmeti da bi u svojoj radnji sliedili primjer i red redovske kuće svete Marije Mandaline! Naime pak umna pomnja o gojanju masiina i sumah nemože se zadosta pohvaliti i preporučiti obćenomu dobru.

Naš pokojnik steće si pak znamenitih zaslugah kao Upravitelj redovske Države, na koju visoku čast bi za tri putah izabran od svoje redovske braće: on bi živi promicatelj blagostanja svojeg malog redovskog stada; on nastoja mogućimi sredstvi na odgojivanje mladih gojenacah, a izmed ostalih uzgoji sebi i redovskoj Državi dva netjaka, koji su se jure do sad, a još će više u buduće, izkazali vrli i harni nasljednici svojeg dobrotvornog ujka, čija će blažena uspomena u njih do u vieke živjeti.

Odklikova se jošte Otac Turčić kao najviedstioj božanstvene rieči; koju priporiweđa za sedam korizmah u bližnjih gradovih: Rieci, Lošnju, Cresu itd. ostavivši posvuda živu za sobom želju.

Dugovita i harna će bit uspomena ovog odličnog muža u ovih naših krajevih, gdje, da tako rečem, neima čeljadi, koja ne postiže stogod dobra po njem, biedan i nevoljan imao bi svedjor u njega kripka podpiratelja; svakoj nuždi i potrebi on bi svojim hitrim umom i zrelim savjetom našao lieka i pomoći: u kratko s njime s gubi Red i rod pravog dobrotvora, koji se neda lahko nadomjestiti.

Kokiko bi stovanje je harna ljubav čielog ovog pučanstva pram velezaslužnom Pokojniku, najbolje se izkazalo prekjučer, kad mu se u maloj ali liepoj crkvi svete Marije Mandaline obavijahu po redovskoj uzveljanoj braći pobožne zadušnice; pri kojimi uz liepu kitu mnogobrojnog Pošt. Srećenstva, prisustvovalo je veliko mnoštvo pobožnog ovog puka, prijateljah, rođjakah, koji svi ujedno očevidnom žalošću i ganutim srcem nazivljahu viedni pokoj plemenitij mu duši, preteći ga tja do svetog gro-

bišta pri Glavotočkom Mostiru, gdje bi mu zahranjeno mrtvo tielo.

Preinilostivi Bog snijuh mu se u vjekoviečnosti, ter ga njevoljom slavom nadoplati za toliko dobarah po njem prosutih, što mi svi jednodušno, vručom željom molimo!

Harnik.

U Pragu 11. Novembra 1877.

Dne 27. prošloga mjeseca sazvaio je odbor hrvatskog akademičko-literarnog društva „Hrvat“ članove u glavnu skupštinu, u kojoj se razpravljalo o sliedećih točkah: 1. Upisivanje novih članovah, 2. Referat predsjednika o djelovanju društva u vrijeme praznikah, osobito o stanju blagajne i knjižnice, 3. Izbor novog odbora i 4. Pradolzi članovah.

U skupštinu dodje liepa kita Hrvatah, Bugarah i nekoliko Čehah, koje pozdravi predsjednik, nazvav jim: „dobro nam došli!“

Novih članovah upisalo se do sada oko 20, nu taj će broj svakako još narasti.

Stanje knjižnice je povoljno, jer se i u vrijeme praznikah sjetio nekoji naši dobrotvori podariv nas sa liepimi razpravami i inimi spisi. Nu i blagajna se popravila, jer je unišlo nešto novca, što su dugovali pojedini članovi. Kod treće točke prapouci nam predsjednik sliedeće drugove za odbor, jer reče, da jih dobro pozna kao dobre Hrvate, a k tomu marljive i radine mladiće: Predsjednikom bi izabran naš obće ljubljani Stjepan Jakčin pravnik; pod predsjednikom T. Micov filozof; tajnikom A. Mohorovičić filozof; klajajnikom Gjuro Jakčin pravnik te knjižničarom N. Atanasov tehnik. Zatim bijahu jednoglasno izabrani za revizore: Mirko Crnčić pravnik i Gjuro Štambuk tehnik. Po dovršenom izboru zahvali se predsjednik odboru i članovom, što ga je prvi podpomogao riečju i dielom a poslednjim, jer nisu štedili ni vremena ni ikakve žrtve da pripomognu k boljemu uspiehu našeg društva. Zatim zauzume predsjedničko mjesto novozabrani predsjednik te se i on po dovršenju 4. točki programa srdačnom riečju zahvali u ime odbora i u ime svoje, naglasiv, da mu neće biti nikakva žrtva prinešena na oltar „Hrvata“ prevelika.

Čim se svršio oficijozni dio, odaljio se c. kr. povjerenik, a mi predjosmo k zabavnom dielu.

Kod budućih sastanakah držati će se obična predavanja te se već za subotu (10. Novembra) oglasio član M. Mandić za predavanje o „Povjesti žirivotinija (zoophytah)“.

Sastanku prisustvovalahu i naši vrli prijatelji primorski radnici koji nam obećaše, da će nas i kod budućih sastanakah pohodjati; tako ćemo se u društvu što šta liepa i korisna jedan od drugoga naučiti i ugodno u hrvatskom dubu po koju večer sprovesti.

Tom prilikom sjetili smo se i bratovštine hrvatskih ljudi, u koju se upisaše ne samo naši drugovi djeci već i svi prisutni primorski sokolovi. Živili!

Slavenski rat za oslobodjenje.

I u ovo petnaest danah je sreća Rusom liepo poslužila. U Armeniji su opet raztepli Turke tako, da se je i sam Muktar-Paša dao u biegt, te zatvorio u grad Erzerum, što su ga Rusi obkobili, pak sad na njega pucaju. Vele da će se i Kars i Erzerum morati što prije podati. U Bugarskoj pako su generali Gurko i Skobelev također opet podprušili Turkom pete, te uzeli jim neko bradašec, koje bijaše još jedina njihova nada, da se probiju iz željeznog pasa, kojim su jih Rusi sa svih stranah opasali. Na putu u Orhanje i Sofiju da Rusi skupljaju silnu vojsku, koja s jedne strane brani, da Turci neuteku iz Plevna, a s druge da im Mehmed Ali-Paša ne dojde u pomoć, s treće pako, da provale, kako se veli, s one strane za Balkan sa 70 hiljadah ljudi, ali stopram kad pade Plevno, za koje se već više puti raznosio glas da je palo, ali se ta viest sve do sada nije obistinila. Nego i opet vele, da nemože dugo trajati, jer da Turkom manjka živeža, ratne sprati i konjah za to potrebitih. S druge strane, da Rusi sa okolnih visinah vide svaki korak, što ga učine Turci, da se proturaju. To je dakle za Ruse velika narednost, a za Turke najveća neprilika. Rusi su preneli svoj glavni stan u Svištovu, da budu na bliže plevanskim radnjam. Rusi grade željeznice na sve strane u Bugarskoj: jednu grada iz Svištova u Trnove, onda drugi most prieko Dunava. U Rusiji će bit do skoro novaćenje, pa se ruska vojska pomnožiti za 250 hiljadah vojnikah. Gj. Zimmermann se primiče sve bliže tvrdjavi Silistriji, koju da misle obsjednuti, pa za to da naprama

njoj s lieve strane Dunava dižu velike nasipe, da i odanle na nju udare. Na voji Lomu i u glasovitom balkanskom klancu Sipki da je bio prošlih danah okršajah, ali Rusi da nisu ni ovaj ne ondje postradali. Vele da i tame mora doć skoro do velike bitke. Još uvijek dolazi u Bugarsku nova vojska iz Rusije. I Turci da se nadaju iz Arabije vojski od 40 hiljadah ljudi, a na proljetje iz Egipta 5000. Car Aleksandar da će za Božine blagdane u Petrograd, da probavi u krugu svoje obitelji te svete kršćanske dane. Najposije da se je i kneževina Srbija odvažila, da stupi opet na bojno polje, te uz Ruse vojuje na Turke. To je znak, da su se Rusija i Austrija posvećna složile o nekojih poslijedjah ovog rata, pak da već srbsko oružje neće smetati ruskoj diplomaciji. Naši dišni Crnogorci, ako počivaju tjeđan dva danah, to onda žešće udare, kud jih sreća nosi. Tako su prošlih danah uzeli dva sela i tvrdjavu Sutorman kod Bara, te tim kao da im ni taj grad neće dugo prkositi. To je za nje tim važnije, što im otvara put na more. Bog dao sreću!

Znamenite izreke starinskih ljudi.

Sak. F. Klačanin za „Danicu“ g. 1874.

Kad je netko Aristippa psovao, ode ovaj ne rekav ni rieči; na psovač poleti za njim, grdeći ga i vičući: zašto bježiš? Jer tibi je prosto psovati, odvraće mu Aristippo, a meni je prosto ne slušati.

Diogen upitan, koja zvier ugrize najpogibelnije? odgovori: Ako me pitaš za divlje zvieri, napadać; ako za pitome, laskavae.

Aleksandar Veliki kazivaše, da je odgojitelj svojemu Aristotelu toliku zahvalnost dužan koliko otcu svojem; jer da mu je otac početak života, a odgojitelj početak valjana života.

Kad bi Aleksandar Veliki na sudačkoj stolici sjedio, slusajući tužitelja, začepio bi si jedno uho; upitan, zašto to čini? odgovorio bi, da ono uho čuva za obtuženika.

Antipatar pisa Aleksandru dug list, u kojem je bilo kojekakvih klevetah proti majci njegovoj Olimpijadi. Čini mi se, reče Aleksandar pročitavši list, Antipatar ne zna, da jedna majčina suza zbrise mnogo pisamah.

Katon Stariji reče, da bi za tri stvari zalio, dok bi živ bio, kad bi mu se dogodilo: prvo, kad bi tajnu ženi povjerio; drugo, kad bi se kamo ladjom vozio a mogao bi pješke doći; i treće, kad bi mu koji dan po neomarnosti bez koristi utiano.

Car Tiberij odpisa namjestnikom svojim, koji su mu svjetovali, neka veći porez nametne pokrajina: Dohar će pastir ovce ostriči, al im ne će kože oguliti.

Car Tit, sjetivši se jednom kod večere, da nije onaj dan nikomu dobra učinio, reče prijateljem: Prijatelji, izgubio sam dan!

Pomponij Rimljanu u ratu proti Mithridatu zadobi mnogo težkih ranah. Doveden pred Mithridata, reče mu ovaj: Ako te izcielim, hoćeš li mi biti prijatelj? Ako budeš Rimljanom prijatelj, i mene ćeš imati za prijatelja, odreče Pomponij.

Jedan Grk naruga se Anaharsidu, što je iz Scitije rođen. Meni je, reče Anaharsid, na stranotu domovina, a ti domovini.

Isti Anaharsid upitan, što je u čovjeka najbolje i što najgor? odgovori: Jazik.

Arcebilaj govoraše: Gdje ima mnogo liečnikah, ima mnogo bolesti, i gdje mnogo zakonah, ima mnogo prekršajah.

Aristoteia ukori netko, što je nevaljanu čovjeku udelio milostinju. Nisam se, reče, smilovao nevaljanstini nego čovjeku.

Aristotel rekao bi, da je znanju korien gorak, ali plod sladak.

Zenon reče brbljavu mladiću: Zato imano dva uha a jedna usta, da više slušamo, nego govorimo.

Uzgoju pšenice

(Triticum).

Guvilju. — Ako se iz zemljišta jeduzko njegove sastojine vode, a ništa mu se ne povraća, ono će bit sve siromašnija, a najposije će savin oprazniti. Kao što treba djetetu hrane da naraste, tako treba i rašću. U zemlji iz koje su izradjene sve stvari, od kojih se gradi biljka, neće napokon ništa da raste.

S toga će gospodar sve one sastojine, što ih sa 2-tvom odnese, nadoknaditi sa gospodarovim zlatom — gujom.

Opomena. Može se oni naši p. n. pred-tili predbrojarine, da to što brže učiniti izvole, jer nam posao počeo zapinjati.

U Trstu 15. studena 1877.

Uredništvo „Naše Sloga.“

Ték Novacah polag Borse u Trstu
od 1—15 Novembra 1877.

Dno	Carđukati (cedini)	Napolioni	Liro ster.	Prid stro- bro (agio)	Dno	Carđukati (cedini)	Napolioni	Liro ster.	Prid stro- bro (agio)
1	—	—	—	—	9	5.64	9.53	11.94	105.85
2	—	—	—	—	10	5.66	9.58	11.99	105.65
3	5.63	9.47	11.85	105.25	11	—	—	—	—
4	—	—	—	—	12	5.66	9.58	—	106.50
5	5.62	9.48	11.88	105.23	13	5.64	9.55	—	106.50
6	5.63	9.48	11.88	105.15	14	5.61	9.56	11.98	106.25
7	5.63	9.50	11.91	105.60	15	5.65	9.58	12.01	106.65
8	5.63	9.49	11.92	105.50	16	—	—	—	—

Pregled tršćanskoga tržišća.
dne 8. Novembra 1877.

	OD for. iat.	DO for. iat.
Vosak primorski i ugaraki . za 100 Kilogramah	—	—
Kafa Portoriko	129	132
S Domingo	103	110
Rio polag vrti	81	110
Cukar austrijski	—	—
čišeni	35	50
37	25	—
Cvjetje trave buhače (Grisantomo)	120	130
Narandže skrinjica	2	75
5	—	—
Karube puljzke za 100 Klg.	10	25
lorantinsko	5	6
dalmatinsko	—	—
Smokve Kalamata	12	14
puljzke	—	16
Limuni skrinjica	3	50
Bademki iliti mendule puljzke . za 100 Klg.	—	115
dalmatinsko	—	—
Lisnaji	31	32
Šljive	36	38
Pšenica ruska	13	13
ugaraka	12	13
galacka	—	25
Kukuruz (turkinja) ruski	—	—
ugaraki	9	40
9	60	—
Raj	8	25
Ječam	9	12
Zob ugaraka	8	50
arbanaska	—	—
Pasulj (fazol), polag vrti robe	12	14
Bob	—	25
Leda	12	11
Oriz talijanski	18	24
inglezki (kitajski)	15	75
18	30	—
Vuna bosanska	110	120
morejska	130	—
arbanaska	127	130
istarska	—	—
Daski koruško ječiorice	52	94
stajersko	44	73
Grda	12	11
bukorice	5	9
Ulje italij. nuzjo vrti za 100 Klg.	56	58
najbolje	72	74
srednje vrti	64	68
dalmatinsko	56	—
istarsko	—	—
Kameno ulje u barilah	16	53
u kasetah	20	20
50	50	—
Kole strojno naške	178	200
suho voljoje naške	107	134
dalm. ist. i bos.	72	123
janjeće naške za 100 komadah	95	103
dalmatinsko	60	80
korje za 1 Kilg.	75	92
tunceno slano	50	65
suho	40	59
zečje za 110 komadah, u srebru	25	27
Bekšar za 100 Klg.	27	36
Nardele i baril	15	24
Vitriol modri za 100 Klg.	34	36
zeleni	5	6
Maslo	76	94
Laj dalmatinski i naški	50	52
Salo	—	—
Mast (salo rastopljeno)	61	—
Slanina	53	53
Haklja etoflar (100 litarah)	—	—
Galvici istarski za 100 Klg.	23	24
Ruj naški	9	9
istarski	8	9
15	16	—
Lisno od javoriko	31	46
Vinsko strgotino (Gripala) sploh	—	—
Med	32	32
Lumber (jabačice od javorike)	13	15
Pakal baril od 100 Kilg.	3	9
Čečje (strac) za 100 Klg.	17	20
Karam dalmat.	—	—

NADARENI

LUČBENO - LIEKARNIČKI OBRJNI ZAVOD

KARLA ZANETTI-a u Trstu.

Veliko razprodavaliste domaćih i stranih osebjunostih sa tvornicom plinastih vodah te ljekarnani u TRSTU, POREČU i GORICI.

Menotti-ovi sladiši 60 hiljadah ozdravljenjeh
prna tažila za kašalj. Neotrobeno ozdravljenje.
Tko neodrživi, hoće mu se novel povratiti. Ovi dragocjeni utajiteljni sladiši su u svojoj bitnosti za liječenje prsah i osobito zdravstveni, jer savršeni od prostih ljekovitih rastlinah. Uzimaju se s najboljim uspjehom proti grčevitu nazebnu kašlju, toli umah s početka koli kad se vod ukorenio; onda proti bolesti od grla, proti rotni (grippe), zapali grla i žljezdica, proti pomanjkanju glasa; izrišo pomažu i nedušljivcem.

Čisto ulje od treskinih jetarah (Olio di segato di merluzzo puro) izvadjeno za sirova u Americi na račun K. Zanetti-a ljekarnika u Trstu. Ljek komu neima para proti suboj boli, proti ulogom, gukani iliti zalram, pokostice (carrio delle ossa), protiski iliti bodcu, proti eingadi iliti nuzli, proljovu mokraće, slabini, mršavosti, bolini, kožnim bolestim, bolestum jetarah itd. Moje trokutne staklenice imadu u staklu odjelano moje ime *Olio Fegato Merlusso di Carlo Zanetti*, s toga nije jih moći pogrešno zamieniti s imimi, ako i trokutnimi, što se prodaju pod drugim imeni.

Izvadine od Tamarinda, jedino što su bile nadarene ha raznih izložbah, najbolji i najuspješniji lek proti grili kao i najuspješnije sredstvo za putarnjo hladjone bolnika. — Opazka: Valja paziti da nebudu patvorone.

Čistiteljne bobice iliti pilule od glasovitoga padovanskoga prof. *Giacomini-a*, što se voć celih 35 god. tralo i uzimaju proti suljevom iliti krvavici, turobnosti, treputu srca, zapaki jetarah i slazeze, žumenju usiuh itd.

Hoffmannova voda proti zubobolji. I najljuča zubobolja prestano namah jednom jedinom kapljicom ovo vode, kad se na pamuku iliti bumbaku turi u škrobčinu bolna zuba.

Liek protu-groznični od Dra. *Mora*, komu neima para proti toj boli.

Pčelnjakova žest (Spirito di Melissa) bosonogih Karmelitah u Mleticih.

Skladište svih rudnih vodah sa jamstvom da su svieze i prave — *Predmeti pruževine* — *Ranarski strojevi* — *Podpasaci* — *Pruživo bečve iliti čarape itd.* — *Jedina omeopatična središnja ljekarna.*

Swaki lunaj oko na patvorenje. — Prodaje se na veliko u luč-obrtnom zavodu KARLA ZANETTI-a u Trstu, Via Nuova N. 27, sveobčeg skladištara za Trst, Primorje, Dalmaciju, Grčku, Egipat i Tursku.

SKLADIŠTA: U Koprnu kod Giovanni-a — Motorunu kod Matejčića — Spljetu kod Tocig-a — Poreču i Igei — Rovinju kod Angolini-a — Pulu kod Wassermann-a — Rieci kod Prodan-a i Catti-a — Lošinj kod Orlanda — Zadru kod Androvič-a — Šibeniku kod Mistrusa — Buzetu kod Farinoni-a — Tršću (Monfalcone) kod Fumagalli-a — Ronchi kod Patuno — Certignanu kod Lavisoni-a i u svih prvih ljekarnah evropskih.

P. n. Obćinstvo!

Čast nam je javiti, da smo dne 1. listopada t. g. uredili i otvorili

TISKARU i KNJIGOVEŽNICU

u BAKRU, protivjenu pismeni najavijega ukusa.

Uz tiskaru i knjigovežnicu prodajemo također knjige, papir, kao i razne druge za pisanje i risanje potrebite sprave. — Nastupali smo ste tiskarice za občinska poglavarstva, župnike, školju, trgovce i oseb-kolicina istarska i vrt arlje. Obilatio uradubeno bit do razmjerno i jeftinije.

Spremi smo primiti svake vrsti poziva, cirkulara, računah, čestitaka, posjetnica, preporučenica, osmrtnica, nadpisa na listovnoj artilji i zaviteh, ctenika, skrižaljaka, djela, novina itd. i to uz vrlo povoljne cijene i usjete.

Preporučamo se indli što usrdnije svim sl. kr. uredom, pred. središnjem, sl. občinskim poglavarstvom, mjestnim i dr. za tiskanje, vezanje knjiga itd., to jamčimo, da ćemo svaku naručbinu, bila ona na kakva mu drago, obaviti ukusno, brzo i uz što manju cijenu. Nadajud se od p. n. občinstva što izdajinjoj podpori, molimo uljudno, da nas naskoro svojimi telecšenjima i mnogobrojnim naručbinami usređi, bilježimo se

u Bakru, mjeseca listopada 1877.

Stiglić i Desselbrunner.

Na prodaju

Svakovrstne sisaljke iliti pumpe

to ručne to parne.

KUKURUZNE RULJAČE IIII MULILA.

OŽIMALA iliti PREŠE

za gođzje i uliku.

Pšenicična vršila iliti mlatila to na ruke to na konje. Zrvnji i parni malini. Lopate, motike, kuke, pralice itd. od nada

kod **Schivitz & Comp.**

inžinirsko poslovalište, opravničtvo i skladište strojevah iliti mašinah, zanatnih iliti tehničnih predmetah i zidarskog gradiva

u Trstu, Via della Zonta Nr. 5.

OGLAS.

Odzol podpisani javlja svoj p. n. gospodi ordje i u Primorju, koji su ga doselo počastili svojimi naručbinami, da je primio velik izbor svakojako robe suknene, tkanine, funele, baršuna, platna, pamuka za svakovrstnu koli mužku, toli žensku odjeću, kanoti svakovrstnih pokrivalah za stol i postelju, rubacah, ogrnjačah, itd. itd.

Prima svaku naručbinu i obavlja sve uz uprav nisku cijenu.

FRANJO JEREB

U Trstu, Via Giacchera N. 638 — 2 n.